

ΡΟΗΤΙΚΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΑ. ΛΕΠ. 20.

ΦΥΛ. ΠΡΩΤΗ. ΛΕΠ. 40

Ἡ συνδρομὴ προπληρωτέα καὶ υποχρεωτ. δι' ἕν ἔτος ἐν Ζακύνθῳ ἀνά τριμ. δρ. 2
Ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις ἑτησίαι 8. Ἐν δὲ τῇ Ἀλλοδαπῇ φορ. γ. 10

ἘΝ ΖΑΚΥΝΘῳ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1887. | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Γ. Γ. ΤΣΑΚΑΛΙΑΝΟΣ.

ἜΤΟΣ Α΄.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

ΛΡΙΘ. 20.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ. Σκυλίσις, Μαρτινέλη, Παλαμᾶ, Ραγκαθῆ, Τριανταφυλλῆ, Ἐκατόγχειρος, Καφοκεράλου.—Φωσκόλου Ὅρτις Μετάφρ. Γ. Κ. Σφήκα.—
Α. Αεονταράκη ὑπὸ Σ. Δε Βιάζη.

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΔΟΥ ΣΚΥΛΙΣΗ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΛΑΣΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΣΤΙΧΟΤΡΗΘΕΝΤΑ
ΕΚ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΛΑΙΑΙΑ

I

ΤΙΣ εἶσαι καὶ ὁ ἔρωσ σου ἀνήλεως μαρμαίρει;
Μυστήριον ἢ φύσις σου! εἰς τοὺς ἀνθρώπους ξένη,
Φρικώδης φύσις! Θέλησον, Δ! σπεύσον ν' ἀνγγεῖλῃς
Ἄν εἶσαι ὄν ὑπέρτερον τῆς ἡμετέρας ὕλης.
Ἄγγελος; Δαίμων; πιθανόν· ἀλλ' ἀνθρώπος δὲν εἶσαι.
Εἰπέ μας, μὴ μας κούπτουσαι· εἰπέ μας· τί φοβεῖσαι;
Πλὴν διατί νὰ καταικίῃς ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων
Ἄρου νὰ σ' ἐπαρελέσωσιν αὐτοὶ στεροῦνται τρόπον;
Ἄν ἦσαι ἄγγελος Θεοῦ, ὦ! λάλει, προσκυνουῶμεν.
Ἄν ἦσαι πάλιν ἄγγελος Σατάν... Πλὴν βλασφημοῦμεν.
Σὺ πνεῦμα ἀποτρόπαιον, σὺ φύσις ἀπαισία
Ἢ τόσον ἀγλαόμοσρος, ἢ τόσον οὐρανία!
Ἐχουν τοῦ σκότους ἀρχοντες τὸ εἶδος τὸ λαμπρὸν σου
Τὴν θελξικαδίον ροπήν τῶν θείων ὀφθαλμῶν σου!
Ἄλλ' ὅμως, μετὰ σπαράγμου τ' ὁμολογῶ, Αἰλία,
Ἐνός σου μειδιήματος ἢ χολικῆ πικρίας
Τῶν ἱλαρῶν ἀκτίων σου τὸ χεῖμα ἐξαλείφει,
Κ' ἰδοὺ αὐταὶ εἰς δίστομα μεταμορφοῦνται ξίφ.
Ὡς τῶν ἄθῳων βλάσφημα εἶναι τινὰ σου ἔπη.
Ἐνίστιε ὁ λόγος σου τὸν ἀνθρώπον προτρέπει

Κ' εἰς τὴν τοῦ Πλάστου ὑπερξίν κ' εἰς σὲ νὰ ἀμφιβάλλῃ.
Πλὴν διατί; ὦ! διατί; Αἰιλία, γενοῦ ἄλλη.

II

Αἰιλία, δὲν τὸ σιωπῶ... Αἰιλία, σὲ φοβοῦμαι.
Νὰ σ' ἐννοήσω πρὸ πολλοῦ, φεῦ! καταπυρραινοῦμαι,
'Αλλ' ὅσον περισσότερο σὲ βλέπω, σ' ἀκροῦμαι,
Τοσοῦτον περίπλεκτομαι, τοσοῦτον ἀπακτῶμαι.
Τὸν ἔρωτά μου ἀπηνῶς περιφρονεῖς, χλευάζεις;
'Αλλ' εἰς τὸν τρίτον οὐρανὸν ἰδοῦ μ' ἀναβ. βάζεις.
'Αλλ' εἰς τὰ καταχθόνια ἰδοῦ μὲ ρίπτεις πάλιν.
Αἶ, τέλος πάντων ἔφερες τὰς φρένας μου εἰς ζάλην
'Ἡ δοκιμαζομένη μου νεανική καρδία
Κατηναλώθη· πρόφθασε, λυπήσου με, Αἰιλία!

II

Χθὲς ὅταν ἐπλανώμεθα εἰς τοῦ βουνοῦ τὴν ράχιν
Ζητοῦντες τὸν ὄριγανον, τὸν θύμον, τὴν μαλάχην,
Κ' εἰς κάθε ἔθμά μας θραδῦ ἐγείροντες καὶ ἓνα
Κορυδαλὸν ἀνοίγοντα πτερὰ ἐξαφνισμένα...
'Ὅταν ἐστράφης, μ' ἔδειξες τὴν χρυσωμένην δῦσιν
Καὶ εἶπες «Αποχαιρετὰς, γλυκύ μου φῶς, τὴν κτίσιν!»
Τόσον μεγάλη κ' ἐξοχος μ' ἐφάνης, ὥστε εἶπον
'Ἐπὶ τῆς χλόης ν' ἀσπασθῶ τὸν τῶν ποδῶν σου τύπον!
Καὶ ὅταν ἐξηλείφθησαν αἱ τῶν νεφῶν πορφύραι,
'Ὁ ἀστεροεὶς οὐρανὸς τὸ βλέμμα σου ἐπῆρε.
'Ἐγὼ, τοῦ δάσους ποιητῆς καὶ ψάλτης τοῦ λιμῶνος,
'Ἐμέτρων τὰ μελίσματα τῆς λάλου ἀπόδονος,
Τοῦ καταρράκτου ἤκουα τὸν κρότον ἐν ἐκπτώσει,
Τῶν λαμπυρίδων ἔβλεπα τὸ φέγγος εἰς τὰ δάση.
Σὺ ὅμως εἰς τὰ θέλγητρα τῆς γῆς διόλου ξένη,
Πρὸς οὐρανοὺς ὀλόκληρος ἦσο προσηλωμένη.
Καὶ ὅταν λοιπὸν σ' ἐνεύσα μὲ σέβας καὶ δειλίαν
'Ἐν βλέμμα κ' εἰς τὴν πρὸ ποδῶν νὰ ρίψῃς γοητεῖαν,
Σὺ μ' εἶπες ἀνεγείρουσα τὸν δεικτικὴν δάκτυλόν σου
Πρὸς τ' ἄνω· «'Αλλ' ἀτένισον κ' ἐκεῖ τὸν ὀφθαλμόν σου.»
Αἰιλία, σ' ἐκατάλαβα τὸν οὐρανὸν πατρίδα
Τὸν ἔχεις... τὸν ἐπόθησεν... ἐστέναξες... σὲ εἶδα.

IV

Πατρίς της εἶν' ὁ οὐρανὸς τὴν γῆν οἰκεῖ πρὸς ὦραν.
Τφόντι, ἀνεπόλησεν ἀστέροισιν ὁσὸν χώραν.
Τὰ χεῖλῃ της, σαλεύοντα, τοὺς οὐρανοὺς ἠρώτων

Πῶς δὲν τὴν θέλουσι ἄγγελον ἔς τοὺς κόλπους των ὧ; πρῶτον;
'Ἡ μὴ τὴν ἐλησημόνησεν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Πλάστης
Καὶ νὰ τὴν στείλῃ ἤρῃσεν τὰς ἄσπρας πτέρυγας της;

V

'Αλλ' ὅτε μὰς ἠνάγκασε τὸ ψῆγος τῆς ἐσπέρας
Εἰς τὴν μακρὰν μας ἐκδρομὴν νὰ δώσωμεν καὶ πέρασ·
'Αλλ' ὅτε ἔς τὴν ἀγροτικὴν ἐκείνην ἐκκλησίαν
'Ἐσπερινὴν τὸ σῆμαντρον ἀνήγγειλε θυσίαν,
Κ' ἐγὼ, ἀπὸ τὸν ξύλινον σαγηνευμένος ἦχον,
Τὴν ἐδειξα τὸν ταπεινὸν ἠγιασμένον τοῖχον
Κ' ἐκεῖ τὴν προσεκάλεσα μαζῇ μου νὰ εἰσέλθῃ,
Δὲν ἦτο προτιμότερον νὰ κωφανθῇ, ν' ἀπέλθῃ!

VI

Εἰς τὸ Θαβῶρ ὁ Ἰησοῦς ὅταν ἀπεθεώθη,
'Ὅταν μὲ δοξῆν νεφελῶν χρυσιῶν ἐκυκλώθη,
Πρηνεῖς ἐμπρὸς τοῦ ἔπεσον οἱ τρεῖς ἀπόστολοί του,
Καὶ εἶπον «Σὺ ὁ ἀληθὴς υἱὸς τοῦ Ἀγενηίου!»
Καὶ εἶπον «Σὺ ὁ Κύριος!» Καὶ ὅταν ἐπομένως
'Ὁ διασώσων ἐν σταυρῷ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος
Κατέβη πάλιν ταπεινός κ' ἐλάλησε μαζῇ των,
Βεβαίως οἱ ἀπόστολοι ἠπύρουν μεταξύ των·
«Αὐτὸς ὁ συμπεριπατῶν, καὶ συλλαλῶν, καὶ μέλλον
«Νὰ συνδειπνήσῃ μεθ' ἡμῶν, εἶναι ὁ ἤδη στέλλων
«Χρυσῆς ἀκτίνας χάριτος τὰ ὄμματα θαμβούσας;
«Εἶναι ὁ κρίνων γενεὰς μελλούσας παρελθούσας;»

VII

Διατί σὺ ἦτις εἶσαι
'Ἰκανὴ νὰ κράξῃς «Στήθι!»
Καὶ τὸ αἷμά μου εἰς θρόμβους
Νὰ κοπῇ περὶ τὰ στήθη;
Διατί χθὲς μεταξύ μας
Τὰς νεφέλας νὰ μὴ φέρῃς,
'Ὅστε μᾶλλον ἐμπροσθέν μου
Νὰ σὲ κρύψωσιν ὡς δέρρις;
Πρὸ πύτρων νὰ σὲ ἶδω
Μὲ ψυχροῦ εἰδώλου ὕφος,
'Ἐφ' οὐ ἐγγλυπτος ἐμμένει
'Ὅ τῆς ἀσεβείας τύφος;
Γυναικὸς καρδίαν ἔχεις
Τρυφερὰν εἰς ἐντυπώσεις·
'Ἐ τὴν καρδίαν σου ἐπάνω
Διατί νὰ μὴ σταυρώσῃς
'Ὡς οἱ ἄλλ' ἡμεῖς τὰς χεῖρας,
'Αλλ' ἐφάνης ἕως τέλους,
'Αλλὰ φάνεις αἰωνίως
'Αφροδίτη Πραξιτέλους;
Δὲν λατρεύεις τὸν Θεὸν μὲς;
Τὸν ἀληθινὸν Θεόν;
Θύεις μήπως εἰς τὸν Βράμην;
'Ἐρχεσ' ἐκ τῶν Ἰνδιῶν;

Ἄγνοῦ τῆς γενετῆς σου
Καὶ τὴν ὄχθην καὶ τὴν ζώνην·
Ἐν γνωρίζω ὅτ' ὑπάρχεις·
Ἐν! τὴν ὑπαρξίν σου μόνην.

VII

Τί! δυσσέβεια τσαούτη
Τὴν Λαιλίαν μου μολύνει;
Ὡ! αὐτὸ ποτὲ δὲν εἶναι!
Ὡ! δὲν δύναται νὰ γίνη!
Ἄλλ' εἰπέ με, ποῦ παγαίνει
Καὶ τί γίνετ' ἡ ψυχὴ σου,
Ἡ μεγάλη ψυχὴ αὐτῆ
Ἐξ ἧς μύσχος παραδείσου,
Εἰς ἣν ποίησις ἐκδύζει
Κ' ἐνθουσιασμός πηγαίνει,
Εἰς ἣν πῦρ ἐγκυμονεῖται,
Εἰς ἣν φλόξ ἐπιπολαεῖ;
Τί ἐσκέπτεο; ὁ νοῦς σου
Εἰς τί σφαίρας ἐπλανᾶτο
Χθές; ἐνφ' ἡμεῖς ὑμνοῦμεν
Καὶ ἐψαλμοῦμεν κάτω
Ἴστασο καὶ σὺ ἀντίκρου
Τῶν εἰκόνων ποῦ τεμένους!
Πλὴν ἀκίνητος ὡς στήλη
Καὶ κωφὴ εἰς τοὺς θεοὺς αἰνούς,
Τὸ θυμίαμ' ἀπεστράφη
Προφανῶς τοῦ ἱερέως,
Κ' ἐμεινες ὡς ὑπερόπτῃς
Καὶ ὀργίλος Φαρισαῖος!

IX

Ἡ ἀγροτική ἐκεῖνη
Ἐντοσαύτη ἐκκλησιᾶ,
Εἰς τὸν θράχον ἐσκαιμένη,
Σκεπασμένη ἀπὸ θρύα,
Ὅπου ἡ δορκὰς προσφεύγει
Κατὰ τὰς λειπὰς ἡμέρας,
Τρέμουσα καὶ φοβουμένη
Τοὺς νοκτερινούς ἀέρας,
Χθές εἰς τὴν πανήγυριν τῆς
Εἶδες πόσον μετεβλήθη!

Εἶδες πόσ' εἰς τὰ ἐντός τῆς
Θεῖα λάμψις διεχύθη!
Καὶ μὲ ποῖον ἀγνὸν κάλλος
Τὴν κῦτρεπίσειν ἡ φύσις;
Βότρυς ἀγριοὶ πλεγμένοι
Μὲ χιτῶνας βασιλίσσης!
Παραπέτασμα συνίστων
Ἐκκρεμές ἐπὶ τῆς θύρας,
Χαριστερον καὶ θυσσαυ,
Καὶ χρυσαυ, καὶ πορφύρας·
Ὁ κισσὸς ὀλόγουρά τῆς
Συνερίζετο τὸ κλῆμα.
Ἐβαίνεις, καὶ μολονότι
Πτωχῆ; φάτινῃ εἶχε σχῆμα,
Τότῃν ἐπνεες εἰρήνην
Ἐπὶ τὸ ὑγρὸν τῆς δῶμα,
Ὡστε ὄλον τοῦ ἀνθρώπου
Ἐξεδύεσο τὸ σῶμα!
Πῶς ἠσθάνετο τοῦ ψάλτου
Τοὺς ἰορτασμούς ἤχους!
Πῶς εἰς τοῦ κεκραγκρίου
Μὲ κατένυσε τοὺς στίχους!
Ἀπὸ ἀνθηρὰν μυραίνην
Στολισμέν' ὑπήρχεν ὄλη
Ἐλελίφασκος στρωμένος
Κατὰ γῆς ἐμοσχοβόλει.
Δὲν εἶ ἐπέσυρον τὸ σέβας
Αἱ ἀρχαῖά τῆς εἰκόνες,
Ὅπου πτωχικῆς κανδήλας
Νυσταλέαι λαμπηδόνες
Ἀσθενῶς ἀντανεκλῶντο,
Κ' ἐστίλθεν ἡ θερινική,
Καὶ τοὺς εὐσεβεῖς κατέχευε
Φόβος καὶ ἀγία φρίκη!

X

οὐδ' οὐδ' ἐσταυρούσσα,
οὐδ' Ἀμήν, οὐδ' ἠρθρίας.
Ὅταν δὲ ὁ μελανόθριξ

1 οὕτως ἀνόμασεν ὁ λαὸς φυτόν
τι κληματοειδὲς προάγον ἀνθη λευκά,
ὡς τὸ αἰγόκλημα.

Ἰερὺς τῆς λειτουργίας,
Ὁ Βιζάντιος ἐκεῖνος
Μέγας καὶ ὄρατος θύτης,
Εἰς τὰ πρόθυρα ἐφάνη
Ὡς τι φῶς, ὡς ἀστραπή τις,
Μὲ τὴν εὐχὸν φωνῆν του,
Μὲ τὸ βλοσυρὸν του βλέμμα,
Καὶ μὲ τόνον ὅστις ὄντως
Συγκινεῖ καὶ νεῦρα κ' αἶμα
Ἐψῶσε τὴν θεῖαν βίβλαν
Κ' ἐξερῶνησε «Σοφία»
Τότε ἱερός τις φόβος
Μ' ἐκυρίευσεν, Λαιλία!
Τότε μέγας διεδόθη
Εἰς τὰ γόνατά μου κλόνος,
Κ' ἐκρούσα τὴν κεφαλὴν μου
Εἰς τὴν πέτραν τοῦ πυλῶνος.

XI

Πλὴν σὺ ἴστασο ὀρθία·
Πλὴν οὐδ' ἐκλινες τὸ γόνυ·
Πλὴν τὸ τολμηρὸν σου βλέμμα
Τὰ τῶν ἄλλων κατεπόνει,
Κ' ἐπλανᾶτο ἀτενίζον
Μ' ἐωσφορμόν τι ἦθος.
Τώρα μὲν τὸν ἱερέα,
Τώρα δὲ τὸ κύπτον πλῆθος!
οὐδαμῶς δὲν ἐπτοήθη;
Μόνῃ μεταξὺ τσοσούτων
Τὴν λατρείαν ἀπηνήθη;
Πρὸς τὸν ἄντα καὶ προόντα
Καὶ ἐσόμενον, Λαιλία!
Φεῦ! μὴ δύναμεις τις εἶσαι
Τᾶς ἐκεῖνου ἐναντία!

XII

Μαθε το λοιπὸν, Λαιλία!
Ὁ Θεὸς νὰ μὲ σικτεῖρη,
Πλὴν ἡμάρτησ' ἡ ψυχὴ μου,
Πλὴν τὴν ἤλθε νὰ τὸν σύρη
Τὴν ὑπέκλισίν τῆς ἄλλης

Καὶ εἰς σὲ νὰ τὴν προσφέρει
Φεῦ! τ' ὁμολογῶ τὸ κάλλος
Συνεχῶς μὲ παραφέρει.
Ὅχι ἤσο καὶ θελξίνουε
Ὡς τ' ἀγάλματα τῶν τάφων·
Ἡ παρμέλαινά σου κόμη
Ἐστίλθ' ἐπὶ τῶν κροτάφων,
Κ' ἐβλεπα τὴν γοητεῖαν
Τῶν μεγάλων ὀφθαλμῶν σου,
Κ' ἐβλεπα τὸ μέτωπόν σου...
Πρῶτον βλέμμα... καὶ μ' ἐφάνη
Φῶς, ἀλάβητος καὶ γύψος.
Καὶ τὸ εἶδα... τὴν εἶδα
Μεγαλῶχειαν καὶ ὕψος,
Ὡστε μ' εἶχε τὰς ἰδέας
Τοῦ νοῦς ἀναστατώσει.
Φρίκη, φρίκη ἐπροξέει
Ἡ θαρσύνει τὸν ἡ τὴν...

XIII

Ὅλας μου τὰς ὑπόνοιαις
Νὰ σοὶ τὰς εἰπῶ, Λαιλία!
Ἄγνοῦ ἀνίτητο πλάκη,
Φρεναπάτη, φαντασίαν
Ἄλλ' ὅποταν ὁ Λεβίτης
Μὲ τὴν ἐντονον φωνῆν του,
Ἐψῶσε τὴν θεῖαν βίβλον του,
Μέχρι ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του,
Κ' ἐπὶ τοὺς παρισταμένους
Ἐστρεψε τὸ πρόσωπόν του
Καὶ σὲ εἶδ' ἐνώπιόν του
Μόνην, ὡς ἐκεῖνος μόνος,
Μόναν ὑπεράνω ὄλων...
Τ' ἄμα του σπινθηροβόλον
Μὲ τὸ ἀπαθὲς σου βλέμμα
Συναπαντηθὲν πλαγίως
Πρὸς τὴν γῆν ἐταπεινώθη
Δουλικῶς καὶ ἀκουσίως.
Τὸτ' αἱ τρέμουσά του χεῖρες
Ἐπὶ τὸ λευκόν του φάρος
Μόλις τοῦ Εὐαγγελίου
Ἐπεστήριξαν τὸ βῆμα.

Τότε, εἰς τὸν πνεύμονά του
 Ὡς νὰ ἔλειψ' ἡ πνοή του,
 Πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ
 Διεκόπη ἡ φωνή του.
 Τί ἐνόμισεν ὅτ' εἶδε;
 Τί; ὑπέροσόν τι πράγμα;
 Ἄγγελόν τὸν ἀρνηθέντα
 Τὸ αὐράνιον του τάγμα.

XIV

Ἀπάντησις.

Μαῦρος δαίμων ἢ γαστήρ
 Δὲν μ' ἐδάσταξε χρυσή.
 Πλάσμα εἶμαι καθὼς οὐ
 Ἄπὸ ὕλης ἰσοτίμου,
 Κ' οἱ ταλαίπωροι θνητοί,
 Οἱ νεμόμενοι τὴν γῆν,
 Ἐχουν κ' εἶναι ἀδελφοί μου.

Τί λοιπόν! ἡ γῆ αὐτή
 Εἶναι τόσον ἀχανής,
 Εἰς τὸν νοῦν ἀφοῦ κάνεις
 Ὀλην τὴν ἀναλογίζεις;
 Ἀφοῦ μία χελιδὼν
 Εἰς βραχύτατον καιρὸν
 Ὀλιγίστων ἡμερῶν
 Ὀλην τὴν περιγυρίζεις;
 Ἐὰν ἤμαι ἐρωτᾷς
 Φύσεως ἀλλοίας ὄν...
 Ὄναρ ποιητοῦ χρυσόν!

Ἐγὼ πάσχω ἐντοσοῦτ'·
 Κ' οἰκτροτέρους μὲν ἐμοῦ
 Εἶδ' ἀνθρώπους εἰς τὴν γῆν
 Κατὰ τὴν διαγωγὴν,
 Ἄλλ' ἐκεῖνοι μολοντοῦτο
 Ἦσαν ἤττον δυστυχεῖς,
 Ἐπειδ' εἶχον ἠθικόν
 Χαρακτῆρ' ἀνεκτικόν
 Καὶ ὑπέφερον ἀλύπως.
 Ἄπο τ' ἄπειρα δεινὰ
 Ἄτινα μᾶς τυραννοῦν
 Ὅλοι πάσχουν καὶ πονοῦν
 Κατὰ ἴσον βαθμὸν μήπως;

Ὅθεν πλέον μὴ ζητῆς
 Τὸν τῆς τύχης μου φανόν
 Οὔτε εἰς τὸν οὐρανόν
 Οὔτε εἰς τῆς γῆς τὰ κάτω.
 Μὴ μυστηῖσθες ὄν
 Μ' ἐκλαμβάνης, ποιητά!
 Μὲ τὰ ἔπη σου αὐτὰ
 Μὴ με κάμνης νὰ φρουάττω.

Ἡ ψυχὴ μου, ἀδελφί,
 Ἐκζητεῖ ἀνακαωχὴν.
 Λάμβανέ την ὡς ψυχὴν
 Ἦτις πάσχει καὶ προσμένει.
 Ἐὰν πλὴν ἀκολοῦθῃς
 Οὔτω νὰ τὴν ἐρωτᾷς,
 Τὴν τρομάζεις. Ἀποκτᾷς
 Τὸ νὰ μὲν εἰς σὲ κλεισμένη.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

ΚΑΤΟΥ ἘΣ ΤΗΝ ΑΜΜΟ

Κάτου ἔς τὴν ἄμμο τοῦ γιαιλοῦ μὲ μέρα, μακρὰ της,
 Ἐκεῖ ποῦ μόνος ἔστεκα ἐγραψα τ' ὄνομά της.
 Χαρὰ ἔς τὸ πρῶτο κύμα
 Ποῦ τ' ὄνομά της ἦν' ἐκεῖ, κι' ἄς ἦν' ἐκεῖ καὶ μνήμα!

1878

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

Ὁ!... κλαίει τὴν κιθάρα σου
 Ἐμπρὸς ἔς τὰ παγωμένα
 Ἐναίσθητα τὰ χέρια σου,
 Ποῦναι ξεσταρωμένα,
 Σὰ χίρα ἀπελπισμένη
 Μένει ξεστοχισμένη
 Χωρὶς τὸ μουσικό.

Ἡ φτώχεια ἔς τὴν ματαιότητα
 Εἶν' πάντα βυσησμένη!
 Λαλιὰ δὲν ἔχει ἡ γλῶσσά της
 Ζῆ κ' εἶναι πεθαμμένη!
 Εἶν' ἡ τιμὴ ἀτιμιά της,
 Τὸ δίκιο εἶν' ἀδικία της,
 Κ' ἡ ἀλήθεια της ψευτιά!

Δὲν χύνουν πλέον τὴ χάρδα της
 Γλυκεῖα μὲ μελωδία,
 Ζωὴ πλείον δὲν αισθάνονται
 Δὲν ἔχουν ἀρμονία,
 Οἱ ἦχοί τους πετάξαν,
 Κ' ἡ αὖραις δὲν φυλάξαν
 Μία γλυκάδα ἐδῶ!

Στοῦ μουσικοῦ τοῦ δυστυχοῦ
 Ἐστοχισμένο μνήμα,
 Διαβάτη, ἐὰν στοχάζεσαι
 Ὅπως δὲν εἶναι κῆμα,
 Ἄν' ἀπ' αὐτὸ περάσῃς,
 Συχώριο μὴ ξεγᾶσῃς
 Νὰ ρίξῃς ἔς τὸ φτωχό.

Μὴ φοβηθῆς τὴ χίρα του
 Κιθάρα, ποῦ ἐκεῖ μόνη
 Ἀπάνου ἀπὸ τὴν πλάκα του
 Ἀκουμπισμένα, ὑψῶναι
 Ψηλά τὴ δέσπῃ της
 Γὰ τὸ φτωχὸ ἐραστή της,
 Ποῦ ἔχε ἔς τὴν γῆ πιστό.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΣ

ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

(Μετάφρασις Γ. Κ. Σφήκα)

(Συνέχεια ὄρα προηγούμενον φυλ.)

29 Μαΐου, πρὸς τὸ ἐσπέρας.

Νὰ φύγω, λοιπὸν νὰ φύγω· ἀλλὰ ποῦ; πιστευσόν μοι, ἀσθενῶ· μέλις δύναμαι νὰ σύρω τὸ ἄθλιον τοῦτο σῶμα μέχρι τῆς ἐπαύλεως, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς ἐκεῖνοις ὀφθαλμοῖς νὰ εὐρω παραμυθίαν τινά, καὶ

να ροφήσω μίαν ἐτι πνοὴν ζωῆς, τὴν τελευταίαν ἰσως! Ἄλλ' ἀνεῖ
τούτου θὰ ἔσπερον πλέον τὴν κόλασιν ταύτην;

Σήμερον τὴν ἔχειρέτισα ἀπερχόμενος, νὰ γευματίσω, ἀνεχώρησα,
πλὴν δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀπειμακρυνθῶ τοῦ περιβολίου, καί, — τὸ πι-
στεύεις; ἡ θεία τῆς μοῖ ἐμπνέει συστολὴν ἰδὼν αὐτὴν ἔπειτα κατα-
βαίνουσαν μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς, προσεπάθησα ν' ἀποσυρθῶ ὑπὸ
τινα ἀναδενδράδια, καὶ νὰ φύγω. Ἡ Ἰσαβελίνα ἐκραύγασε· «φυγὴ
μου, δὲν μὰς εἶδες;» Ὡς ὑπὸ κεραυνοῦ βληθεὶς ἔπεσον ἐπὶ τινος ἐδά-
λιου τὸ κοράσιον ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας μου θωπεῖον με, καὶ λέ-
γον παρὰ τὸ οὖς μου· διατί κλαίεις; Ἄγνωστος ἦ Ἐθρεσία μὲ πα-
ρετήρησεν· ἐξηφανίσθη ἐντὸς δένδρου σοικίαςτινός. Μετὰ ἡμισέλιον ὤραν ἐ-
πληθῆς καλοῦσα τὸ κοράσιον, τὸ ὁποῖον ἀκόμη ἔμενον εἰς τὰ γό-
νατά μου, καὶ ἐνόησα ὅτι οἱ ὀρθαλμοὶ τῆς ἦσαν ἐρυθροὶ ὑπὸ τῶν
δακρῶν· δὲν μαι ὠμίλησεν, ἀλλὰ μ' ἐρόνευσε δι' ἐνός βλέμματός,
ὡσεὶ θείλουσα νὰ μοῖ εἴπῃ· Σὺ μὲ κατέστησας τόσον δυστυχῆ.

2 Ἰουνίου.

Ἴδου τὸ πᾶν ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ὄψιν. Ὡς ἠγνόουν ὅτι ἐν
ἐμοὶ ἐμρωλεύει ἡ μανία αὐτὴ ἥτις μὲ κυριεύει, μ' ἐκαθηδενίζει, καὶ
ὅμως δὲν μὲ φινεύει. Πού εἶναι ἡ φύσις; Πού εἶναι ἡ ἀπειρος καλ-
λονήτης; Πού εἶναι τὸ γραφικὸν σύμπλεγμα τῶν λόφων, ὅπερ ἐκ
τῆς πεδιάδος ἐθεώρουν ἀνυψούμενος διὰ τῆς φαντασίας εἰς τὰς οὐ-
ρανίους χώρας; μοὶ φαίνονται θεῶχοι γυμνοὶ, καὶ δὲν βλέπω εἰμὴ
μόνον κρημνοῦς. Οἱ πρόποδες αὐτῶν κεκαλυμμένοι ὑπὸ φιλιξίνων
σκιῶν, μοὶ ἀπέβησαν ἀνιχνοὶ· ἐκεῖ περιπέτουν ποτὲ θυκαλιζόμενος
ὑπὸ τῶν ἀπατηλῶν ρευμάτων τῆς ἀσθενοῦς φιλοσοφίας ἡμῶν. Πρὸς
τί, ἀφοῦ γίνονται γνωστὴ αἱ ἡμέτεραι ἀδυναμίαι, οὔτε παρέχουσι
δὲ τὰ πρὸς θεραπείαν αὐτῶν μέσα; — Σήμερον ἤκουον ἀντηχοῦν τὸ δά-
σος ὑπὸ τῶν κτυπημάτων τῶν πελέκεων· οἱ χωρικοὶ χτερίριπτον
τὰς διακοσικετεῖς δρυῖ· — τὸ πᾶν ἀπόλλυται ἐδῶ κέτω· θεωρῶ τὰ ἀν-
θη ἄτινα ἀπέφυγον ποτὲ νὰ πατήσω, καὶ σταματῶ ἐπ' αὐτῶν καὶ
τὰ ἀποσπῶ, καὶ τὰ ἀποφυλλίζω ρίπτων αὐτὰ εἰς τὴν κόνιν, ἣν ἔ-
πειτα μακρὰν φέρουσιν οἱ ἀνεμοὶ. Ὡς, μετ' ἐμοῦ νὰ ἐστῆναί τις τὸ
σύμπαν!

Ἐξῆλθον πολὺ πρὶν τοῦ ἡλίου καὶ τρέγων διὰ τῶν αὐλάκων ἐζήτουν
ἐν τῇ κοπῶσει τοῦ σώματος ἀνάπαυσιν τινα τῆς σαλευομένης ταύτης
ψυχῆς. Ἐκ τοῦ μετώπου μου ἀφθονοῦς ἔρρεεν ὁ ἰδρῶς, τοῦ δὲ στήθους
μου μετὰ κόπου ἐζήρχετο καὶ ἀσθμαίνουσα ἡ πνεύ· ψυχρὸς φυσᾷ τῆς
νυκτός ὁ ἀνεμος, καὶ ἀεροκινεῖ τὴν κόμην μου καὶ παγώνει τὸν ἰδρῶτα
ὅστις ἔσταζεν ἀπὸ τῶν παρειῶν μου. Ὡς! ἐπὶ τῆς ὥρας ἐκείνης αἰσθά-
νομαι ρίγος εἰς ὅλα μου τὰ μέλη, ἔχω ψυχρὰς τὰς χεῖρας, ὡρὰ τὰ
χεῖλη, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλανωμένους μεταξὺ τῶν νεφῶν τοῦ θανάτου.

Νὰ μὴ μὲ κατεδίωκε τοῦλάχιστον ἡ εἰκὼν τῆς παντοῦ τὴν βλέπω,
ἰσταμένην ἐνώπιόν μου! διότι αὐτὴ, Λαυρέντιε, — αὐτὴ μοὶ ἐπιφέρει ἰ-
δῶ μέσα τρόμον, ἀπελπισμόν, λύσσαν, μέγαν πόλεμον — καὶ ἐνίοτε με-
λετῶν' ἀρπάσω αὐτὴν καὶ νὰ τὴν σύρω μαζῆ μου εἰς τὰς ἐ-
ρήμους, μακρὰν τῆς εὐδαιμονίας τῶν ἀνθρώπων. — Ἄ, δυστυχῆς!
πλήττω τὸ μέτωπόν μου καὶ βλασφημῶ. — Θ' ἀνεχώρησα.

Τέλος τοῦ Α'. μέρους

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΑΚΗΣ (1)

Ὁ Ζακύνθιος οὗτος ἀπεβίωσεν εἰς τὸ ἄθος τῆς ἡλικίας
του καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν μελετῶν αὐτοῦ, καθ' ὃν καιρὸν ἤρξατο
νὰ διαδίδηται ἡ φήμη αὐτοῦ ὡς δοκίμου συγγραφέως καὶ γραμ-
ματολόγου, εἰς τοὺς μεταγενεστέρους καταλιπὼν δείγματα τῶν
γνώσεων καὶ τῆς εὐφυίας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καρποὺς ἀντα-
ξίους τῶν πολλῶν μελετῶν αὐτοῦ. Ἦτο ἐκ τῶν τυχόντων ποικίλης
παιδείας, κάτοχος τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, τῆς λατινικῆς,
τῆς γαλλικῆς, διδάσκαλος τῆς ἰταλικῆς, συγγραφεὺς ὠφελι-
μῶς εἰς τε τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν, φι-
λελεύθερος καὶ φίλος τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος Ἑλλάδος καὶ
τῆς Ἰταλίας, ἣν ἠγάπα ὡς ἄλλην πατρίδα του, καθότι ἐν αὐ-
τῇ διέμεινεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἠτύχησε νὰ λάβῃ ἀπὸ παι-
δικῆς ἡλικίας δοκίμους διδασκάλους, ὡς καὶ εἰς τὸν κατοπιν
βίον νὰ συνδέσῃ φιλίαν μετὰ πεπαιδευμένων, παρ' ὧν τὰ μά-
λιστα ὠφελήθη.

Ἐγεννήθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος.

Ἐξεπαιδεύθη καλῶς εἰς τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πατρίδα. Παρὰ
Ἀντωνίου Μαρτελάου ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα. Ἀκολου-
θῶς ἠχροάσατο τὸν Θεοδοσίον Δημάδην, τὸν ἰταλὸν I. B.
Μορατέλλην, γάλλον πρόσφυγα, γνωστὸν μὲ τὸ ψευδώνυ-

(1) Πρὸς τὴν «Καλλιόπην» Περιοδ. Ζακύνθου ἔτος Α'. φυλ. 2. ἄρθρον
ὑπὸ τοῦ φιλοπόνου ἱστοριογράφου Π. Χιώτου καὶ τὸ ἡμέτερον ἄρθρον ἐν
«Φιλολογικῆ Περικλήματι» τῆς «Ἐφημερίδος» Ἰ. 9.

μον Πινέλην και άλλους. Τῷ 1820, πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν, μετέβη εἰς Ἰταλίαν, ἐφοίτησεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παβίας, και ἔπειτα εἰς ἐκεῖνο τῆς Βονωνίας, ἐνθα ἐπεδόθη ὄχι μόνον εἰς τὰς νομικὰς μελέτας, ἀλλὰ και εἰς τὰς φιλολογικὰς και γραμματολογικὰς. Πολὺ ἰδίως ἐμελέτησε παρὰ τῷ Περιωνύμῳ Πάυλῳ Κώστα.

Κατὰ τὸ 1827, ὁ ἀείμνηστος Καποδίστριας, κατερχόμενος ὅπως ἀναλάβῃ τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος, διέβη διὰ τῆς Βονωνίας. Οἱ Ἕλληνες φοιτηταὶ ἔδραμον πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ μεγάλου πολίτου και ὁ Λεονταράκης, ἐν ὀνόματι τῶν Ζακυνθίων, ἐποίησε κατάλληλον ἐπίγραμμα. Κατὰ δὲ τὸ 1831 εἰς τὰ Πακικὰ Κράτη συνέβη τὸ ἐπαναστατικὸν ἐκεῖνο κίνημα, κατὰ τῆς βαρείας τοῦ κλήρου πίεσεως. Ἡ Βολωνία, ἡ Μοδὲνη, ἡ Ἀγκών, ἡ Πάρμα ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, προσωρινὴ δὲ κυβέρνησις ἐξελέγη ἐν Βονωνίᾳ κηρύττουσα τὴν ἐλευθερίαν. Πολλοὶ τῶν ἐκεῖ διαμενόντων Ἑλλήνων σπουδαστῶν, πολλὰ ἐμόχθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος και παντοιοτρόπως συνήργησαν εἰς τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ ἔκβασιν. Ὁ Λεονταράκης ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων πολλὰ μοχθήσας ἐγένετο και διοικητῆς Φάνου. Οἱ Αὐστριακοὶ ἔδραμον τότε ὑπὲρ τοῦ Πάπα, ὅστις διαζόμενος ὑπὸ τῶν ξένων δυνάμεων ὑπεσχέθη ἐλευθερίαν. Πλὴν ἅμα ὡς ἀνεχώρησαν οἱ Αὐστριακοὶ, αἱ σφαγαὶ ἐπανελήφθησαν. Ὁ μοχθηρὸς Ἀλβάνης ἤλασε κατὰ τῆς Βονωνίας, παραλαβὼν πρὸς ἐπικουρίαν και τὸν αὐστριακὸν στρατηγὸν Grabowski μεθ' ἱκανῆς δυνάμεως. Οἱ φιλελεύθεροὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κλίνωσι γόνυ ἐνώπιον τοῦ ἰσχυροῦ και ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν δουλείαν. Ἦρξαντο τότε αἱ τιμωρίαι, αἱ καταδρομαὶ και πολλοὶ φιλελεύθεροὶ ἐφυγον ζητοῦντες ἄλλοῦ ἄστυλον. Μεταξὺ τῶν προσφύγων ἦσαν πολλοὶ Ἕλληνες, ἐν οἷς και ὁ Λεονταράκης ὅστις μετέβη εἰς Πίζαν, ἐνθα ἐφοίτησεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐκ νέου και τῇ προτάσει τοῦ περιφανοῦς νομολόγου Κιερμανιάνη ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τὰ νομικὰ, ὑποσὰς μόνον τυπικὰς τινὰς ἐξετάσεις, καθότι ἡ ἱκανότης του ἦτο ἐγνωσμένη.

Τὸν κατὰ τὸ ἔθος ἐγκωμιαστικὸν λόγον ἐπὶ τῇ ἀναγορεύσει του ἐξεφώνησε λατινιστὶ ὁ Καθηγητῆς Κορμινιάνης. Πολλοὶ ἄλλοι λόγοι ἐποίησαν τότε ἐγκώμια, πεζὰ και ἔμμετρα, ὑπὲρ τοῦ Ἑλλήνου. Ἐν Ἰταλίᾳ ὁ Λεονταράκης ἔχαιρε μεγάλην ὑπόληψιν και λόγοι τινες ἀπέστειλλον πρὸς αὐτὸν τὰ ἔργα των πρὸς διόρθωσιν.

Ὁ Λεονταράκης παρέδιδεν ἐν Πίζῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν καλολογίαν και τὴν γραμματολογίαν. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εὐγνωμονοῦντες παρήγγειλαν νὰ γραφῇ ἡ εἰκὼν τοῦ καλοῦ κάγαθοῦ καθηγητοῦ και ἀνήρτησαν αὐτὴν μετὰ καταλλήλου ἐπιγραφῆς. Περὶ τὸ 1839 ἐπανέκαμψεν εἰς Ζάκυνθον και ἤρξατο παραδίδων τὴν ἰταλικὴν φιλολογίαν εὐδοκίμως τὸ ἑσπέρας. Ἐκτὸς τῶν φοιτητῶν παρευρίσχοντο εἰς τὰς παραδόσεις πολλοὶ ἀχροαταὶ και λόγοι τοῦ τόπου. Εἰς τὰς παραδόσεις τῆς καλολογίας ἔχων ὡς κείμενον τοὺς Τά φ ο υ ς τοῦ Φωσκόλου ἐρμήνευεν αὐτοὺς και καλολογικῶς ἔκαμεν ἀνάλυσιν τοῦ ἀριστουργήματος ἐκείνου, ἀλλὰ δυστυχῶς ὀλίγον ἠτύχησαν εἰ συμπολιταὶ αὐτοῦ νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν γνώσεων αὐτοῦ, καθότι μετ' οὐ πολὺ, τῇ 28 Ἀπριλίου τοῦ 1840 ἀπεβίωσεν ἐκ χρονικοῦ νοσήματος.

Τὰ ἐκδοθέντα και ἀνέκδοτα τοῦ Λεονταράκη ἔργα εἶνε παντοῖα. Ἀπὸ τῆς νεότητός του, ἤρξατο νὰ συγγράφῃ ἦτο νέος μάλιστα ὅτε ἐφιλοπόνησε τὸ Lamentazione sul soggiorno cittadino, κατὰ μίμησιν τοῦ Young. Σημειωτέον ὅτι συγγραφαὶ μετεχειρίζετο πάντοτε τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ἣν ἔγραφε καλῶς και γλαφυρῶς. Μετέφρασεν ἀξιόλογα τοὺς Χ α ρ α κ τ ῆ ρ α ς τοῦ Θεοφράστου. Τῆς μεταφράσεως ταύτης ἡ πρώτη ἐκδοσις ἐγένετο τὸ 1827 ἐν Βονωνίᾳ, τόσον δὲ ἤρρεσεν, ὥστε ἐν βραχεὶ διαστήματι ἀνετυπώθη πεντάκις. Ἡ καλλιτέρα ἐκδοσις εἶνε ἡ τοῦ 1835 ἐν Πίζῃ, ὡς ἔχουσα σπουδαίας σημειώσεις και παρατηρήσεις ὀρθὰς περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Κοραῆ και ἄλλων μεταφραστῶν τοῦ Θεοφράστου. Μεταξὺ τῶν σημειώσεων διακρίνονται ἐκεῖναι, εἰς ἄς, διὰ συγκριτικῆς μεθόδου, ὑπομνηματίζει τὰ ἀρχαῖα ἤθη και ἔθιμα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ νῦν διατηρούμενα παρὰ τοῖς νεωτέροις Ἕλλησι. (2) Μετέφρασεν ἐπίσης ἰταλίστι τὸν Montaigne. Ἡ τύπωσις ἤρξατο ἐν Πίζῃ τῷ 1837. Προσεπάθησε δὲ νὰ πλουτίσῃ τὴν μετάφρασίν του μετὰ σημειώσεων και βιογραφίας τοῦ βαθύνου φιλοσόφου, ἀλλὰ μόνον πέντε τόμοι ἐδημοσιεύθησαν οἱ δὲ ἄλλοι πέντε ἔμεινον ἀνέκδοτοι. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Λεονταράκη δὲν εἶνε ἐκ τῶν λίαν ἐπιτυχῶν.

Ἦτο εἰς τῶν συντακτῶν τοῦ Giornale dei Letterati και τοῦ Indicatore Pisano, ἐνθα ἐδημοσίευσεν πραγματείας φιλολογικὰς, γραμματολογικὰς και κριτικὰς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ κρίσεις

(2) Ὁ Ampère και ἄλλοι ἐκ τῶν καταγινόμενων εἰς τὴν σύγκρισιν τῆς ἀρχαίας και νέας Ἑλλάδος, παραπέμπουσι τὸν ἀναγνώστην των εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Λεονταράκη.

του όμως δεν εδείκνυον μεγάλην ἐμβρίθειαν. Ἐτι ἐδημοσίευσε τινὰ φυλλάδια περὶ ἀντικειμένων ῥητορικῆς, καλολογίας καὶ γραμματολογίας· ἐποίησε πολλὰ ἐπιγράμματα καὶ ἐκαλλιέργησε τὴν ποίησιν.

Ὁ Λεονταράκης, καίτοι δαπανῶν τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου, εἰς τὴν διὰ ζώσης τῶν μαθημάτων παράδοσιν, πολλὰ συνέγραφεν ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀνεσιν ἰκανὴν νὰ ἐπασχοληθῇ ὅλως εἰς τὴν συγγραφὴν καὶ ἐκδοσιν τῶν ἔργων του, διὸ κατέλιπε πολλὰ ἀνεκδότα, ὧν τὰ πλεῖστα εἶνε ἀτελῆ ἢ μόλις ἐσχεδιασμένα καὶ σώζονται παρὰ τῷ συγγενεῖ αὐτοῦ ἀξιολύτῳ κ. Ἰωάννῃ Λεονταράκῃ.

Ἀπὸ τὰ ἀνεκδότα, ἀξία λόγου εἶνε τὰ ἑξῆς: Σειρὰ μαθημάτων καλολογίας, Ῥητορικὴ, Σχόλια καὶ παρατηρήσεις εἰς τὴν Θείαν Κωμωδίαν τοῦ Δάντου καὶ εἰς τοὺς Τάφοις τοῦ Φωσκόλου, Παιδικὴ Χρηστομάθεια, Ἰταλικὴ Παιδαγωγία, Σημειώσεις περὶ τῆς νηπιότητος τοῦ Φωσκόλου (3) καὶ τὸ Μυθιστόρημα Οὐγού ἢ ἡ καρδιά μου. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο ἀποθνήσκων διάταξε νὰ συνταγῇ μετὰ τοῦ σώματός του. Ὁ Ἐρμᾶνος Λούντζης, ἀνὴρ πολυμαθῆς, φοβούμενος μήπως εἰπωσιν οἱ μεταγενέστεροι ὅτι ἀπώλεσθη ἐν ἀριτοῦργημα, ἐνήργησε νὰ μὴ συνταγῇ τὸ μυθιστόρημα. Ὁ Νικόλαος Βολτέρας, ἀνὴρ λόγιος, ἐνεργήσας ἐπίσης καὶ λαβὼν τὴν ἀδειαν ἐμποδίσε τὴν ἐξαφάνισιν. Τεμάχια τούτου ἐδημοσιεύθησαν τῷ 1846, ἐν τῷ Florileggio Ionio, περιοδικῷ Κερκύρας. Μὴ εὐτυχῆσαντες ἂν ἀναγνώσωμεν ὁλόκληρον τὸ μυθιστόρημα δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν τὰς κρίσεις μας.

Ἐπάρχον ἄνεκδοτοι καὶ τινες μεταφράσεις, ἐξ ὧν διακρίνονται, ἡ μετάφρασις νομικῶν τινῶν ἔργων τοῦ Dupin καὶ ἡ τῆς Ἱστορίας τῆς νεοελληνικῆς γραμματολογίας τοῦ Ἰακωβάκη Ρίζου Νερουλοῦ, μετὰ σημειώσεων καὶ βιογραφίας τοῦ συγγραφέως.

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

(5) Ἐκ τῶν Σημειώσεων τούτων τινὲς ἐδημοσίευσάμεν ἡμεῖς καὶ ἄλλας ἐξέλαμεν εἰς τὸν γνωστὸν Καμίλλον Ἀντόναν Τραβέρσην